

“MÉS PODER PER A LES DONES SIGNIFICA MÉS PAU”

L'accés de les dones a llocs de responsabilitat és una de les claus de la pau, segons Wangari Maathai, premi Nobel de la Pau 2004. Malgrat això, només en 11 països del món les dones ocupen, com a mínim, el 30% dels escons parlamentaris. Noruega, per exemple, té un 36% de dones en el Parlament; Moçambic, un 30%. I això no obstant, a aquests dos països els separen 170 posicions en la classificació de l'índex de desenvolupament humà. Noruega encapçala la classificació, mentre que Moçambic es troba en el cinquè lloc del món, si comencem per la cua. Si Noruega fou un país pioner en concedir el dret al vot a la dona, el 1907, Moçambic hagué d'esperar fins al 1975. Com s'explica aleshores aquesta elevada representació femenina en el Parlament moçambiquès?

La resposta s'ha de cercar en les actuals polítiques de desenvolupament, que mitjançant l'apoderament, l'organització i l'autonomia de la dona, tracten d'acabar amb les desigualtats entre dones i homes, i aconseguir un desenvolupament humà sostenible.

A principis de la dècada dels noranta sorgí, en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, l'enfocament del Desenvolupament Humà. La qüestió central, fins aleshores, quant produeix aquesta o aquella nació?, passà a ser com estan els seus habitants?, i anà posant en evidència l'estret vincle que hi ha entre gènere i pobresa, la creixent feminització del VIH/SIDA i altres greus problemes que afecten una majoria de la població femenina, i que feren irrecusable la integració del factor gènere en la cooperació al desenvolupament.

El terme “gènere” al·ludeix a les diferències socials, i no biològiques, entre dones i homes. Per norma, les dones tenen menys autonomia personal, disposen de menys recursos i el seu poder de decisió és limitat. Per això, aquest patró de desigualtat basat en el gènere, concierne tant al camp dels drets humans com al del desenvolupament.

Per assolir la igualtat de gènere, el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) promou l'apoderament de la dona i incorpora la perspectiva de gènere als seus plans de desenvolupament. Els seus indicadors, sobre el progrés d'igualtat entre els gèneres, mesuren: la proporció de nines respecte a nins en educació primària, secundària i terciària, la de dones alfabetitzades pel que fa a homes (d'entre 15 i 24 anys), la quota de dones amb feines remunerades fora del sector agrícola i la quota de dones presents en els parlaments nacionals.

La clau és aconseguir la igualtat en matèria d'educació. Així, les dones poden obtenir una col·locació fora de la llar i adquirir poder polític, i com a conseqüència d'això tenir més influència en l'esfera pública.

La representació mínima del 30% de dones parlamentàries, acordada a la IV Conferència Mundial sobre la Dona (Beijing, 1995), continua essent un ideal. Amb tot, els experts van més enllà i assenyalen que el progrés real només arribarà el dia en què les dones tinguin poder de decisió sobre les qüestions que afecten les seves vides.

“MÁS PODER PARA LAS MUJERES SIGNIFICA MÁS PAZ”

El acceso de las mujeres a puestos de responsabilidad es una de las claves de la paz, según Wangari Maathai, premio Nobel de la Paz 2004. Sin embargo, sólo en 11 países del mundo las mujeres ocupan, como mínimo, el 30% de los escaños parlamentarios. Noruega, por ejemplo, tiene un 36% de mujeres en el Parlamento; Mozambique, un 30%. No obstante, a estos dos países les separan 170 posiciones en la clasificación del índice de desarrollo humano. Noruega encabeza la clasificación, mientras Mozambique está en el quinto lugar del mundo, empezando por la cola. Si Noruega fue un país pionero en conceder el derecho al voto a la mujer, en 1907, Mozambique tuvo que esperar hasta 1975. ¿Cómo se explica entonces esa elevada representación femenina en el Parlamento mozambiqueño?

La respuesta hay que buscarla en las actuales políticas de desarrollo, que mediante el empoderamiento, la organización y la autonomía de la mujer, tratan de acabar con las desigualdades entre mujeres y hombres, y lograr un desarrollo humano sostenible.

A principios de la década de los noventa surgió, en el ámbito de la cooperación al desarrollo, el enfoque del Desarrollo Humano. La cuestión central, hasta entonces, ¿cuánto produce tal o cual nación?, devino en ¿cómo están sus habitantes?, y fue poniendo en evidencia el estrecho vínculo existente entre género y pobreza, la creciente feminización del VIH/SIDA y otros graves problemas que afectan a una mayoría de la población femenina, y que hicieron irrecusable la integración del factor género en la cooperación al desarrollo.

El término “género” alude a las diferencias sociales, y no biológicas, entre mujeres y hombres. Por norma, las mujeres tienen menos autonomía personal, disponen de menos recursos y su poder de decisión es limitado. Por ello, este patrón de desigualdad basado en el género, concierne tanto al campo de los derechos humanos como al del desarrollo.

Para alcanzar la igualdad de género, el Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD) promueve el empoderamiento de la mujer e incorpora la perspectiva de género a sus planes de desarrollo. Sus indicadores, sobre el progreso de igualdad entre los géneros, miden: la proporción de niñas con respecto a niños en educación primaria, secundaria y terciaria, la de mujeres alfabetizadas con respecto a hombres (de entre 15 y 24 años), la cuota de mujeres con empleos remunerados fuera del sector agrícola y la cuota de mujeres presentes en los Parlamentos nacionales.

La clave está en lograr la igualdad en materia de educación. Así, las mujeres pueden obtener un empleo fuera del hogar y adquirir poder político, y como consecuencia tener más influencia en la esfera pública.

La representación mínima del 30% de mujeres parlamentarias, acordada en la IV Conferencia Mundial sobre la Mujer (Beijing, 1995), continúa siendo un ideal. Pese a todo, los expertos van más allá y señalan que el progreso real sólo llegará el día en que las mujeres tengan poder de decisión sobre las cuestiones que afectan a sus vidas.